

strijskih in italijanskih občin, v večji meri pa seveda v fondu Deželni odbor v Gorici, ki je nadzoroval delo cestnih odborov.

Postavitev razstave sovпада s 125-letnico ustanovitve in 70-letnico prenehanja delovanja tolminskega cestnega odbora. Uvodni eksponat, geografska karta tolminskega okrajnega glavarstva iz leta 1882 obiskovalcu predstavi širše območje celotnega dogajanja. Sledi mu 173 raznovrstnih spisov, načrtov in zakonov, dopolnjujejo pa jih barvne fotokopije izsekov iz pregledne karte občine Tolmin, odlomki teksta iz kataloga ter črnobelega fotografije cest in mostov, kakršne poznamo danes.

Eksponati so razporejeni v več zaključenih enot. Začetni del razstave govori na splošno o tolminskem cestnem odboru, sledi osrednji in najboljšežnejši del, ki je namenjen razvoju okrajnih oziroma skladovnih cest ("kraj Bače", "kraj Idrije", Most na Soči - Tolmin - Volarje - Ladra - laderski most na Soči, Robič - Logje, okrajna cesta ob Nadiži, Kozaršče - Vrh Melu - Volče, Kanal - Avče - Log - Most na Soči, Bača - Kneža, Slap - Roče), za katere je bil pristojen izključno cestni odbor. V tem delu izstopa zlasti prekrasen načrt mostu na reki Soči pri Mostu na Soči pred izgradnjo akumulacijskega jezera, ki je zalilo globoko sotesko reke Soče. Na fotografiji, ki prikazuje današnje stanje, zlahka opazimo bistveno višji nivo reke, vendar velja upoštevati najbrž tudi dejstvo, da je bila fotografija posneta v času obilnega jesenskega deževja. Manjše število eksponatov prikazuje dovozne ceste na železniške postaje, ki jih je zaradi povezav okrajnih cest z železniškimi postajami moral vzdrževati cestni odbor. Med njimi sta najbolj slikovita skica mostu čez Bačo v Klavžah iz leta 1908 ter načrt železniške postaje Podbrdo iz leta 1904. Razstavo zaključujejo dokumenti o občinskih cestah, ki so se navezovalle na okrajne ceste. Zanje so bile pristojne sicer občine, vendar je cestni odbor običajno sofinanciral njihovo gradnjo oziroma vzdrževanje. Opozoriti velja zlasti na dokumente o obnovi znamenitega Hudičevega mostu v Tolminskih koritih iz leta 1912, pa o mostu čez potok Kozjak nad Kobaridom. Zanimiv je tudi načrt znanega Napoleonovega mostu čez Nadižo v Breginjskem kotu. Načrt je iz leta 1884, za primerjavo pa je priložena fotografija današnjega mostu. Zadnji panoji prikazujejo gradivo o občinskih cestah, ki so se navezovalle na koroško državno cesto.

Katalog, ki spremlja razstavo, ima 68 strani. Tekst v celoti sledi postavitvi razstave. V katalogu je objavljenih 20 najpomembnejših dokumentov, zaključuje pa ga seznam eksponatov.

Razstava bo v Pokrajinskem arhivu na ogled do 8. februarja 1994. Nato jo bomo predvidoma preselili v okolje, o katerem pravzaprav tudi govori, v Tolmin, kar bo za domačine še posebej zanimivo.

Metka Nusdorfer Vuksanović

Albert Pucer: Inventar zbirke - Inventario della collezione Giuseppe Tartini 1654-1951, Pokrajinski arhiv Koper 1993

Pokrajinski arhiv Koper je v preteklem letu izdal le eno svojo publikacijo, t.j. dvojezični (slovenski in italijanski) inventar arhivske zbirke Giuseppe Tartini, avtorja Alberta Pucerja.

V obeh jezikih, neglede na to, v katerem jeziku je pisan osnovni dokument (v latinskem, nemškem ali pa v italijanskem) je objavljenih 445 regestov dokumentov. Regesti sestavljajo inventar zbirke, ki smo jo v letu 1986 prevzeli od Pomorskega muzeja Sergej Mašera iz Pirana. V letu 1991 je avtor zbirko uredil, sestavil inventar in publikacijo pripravil za tisk v jubilejnem letu, posvečenem 300. obletnici umetnikovega rojstva v Piranu.

Dokumenti so razvrščeni v sedem kategorij. Najobsežnejša je 1. kategorija (A) družinskih spisov, ki poleg družinskih, premoženjskih in drugih spisov vključuje še korespondenco in testamente. 2. kategorija (B) je sestavljena iz Tartinijevih znanstvenih del o glasbi, matematiki, fiziki in filozofiji. Tretjo kategorijo (C) tvorijo prepisi Tartinijevih znanstvenih del. V 4. kategorijo (D) je avtor uvrstil dokumentacijo o obeležitvi umetnikove 200-letnice rojstva v Piranu. Sem sodi himna Tartiniju (Antonia Smareglia), dokumentacija o postavitvi spomenika Tartiniju v Piranu in proslava obletnice. Peto kategorijo (E) sestavljajo tiski, t.j. partiture, knjige, brošure, revije in druge tiskovine, časopisi in časopisni izrezki ter plakati. Samostojno, šesto kategorijo (F) tvorijo fotografije, v sedmo kategorijo (G) pa je avtor uvrstil vse ostalo, kar ni bilo mogoče razvrstiti v predhodnih šest.

Uvodni del knjige so avtorjev prispevek k védenju o umetniku in njegova obrazložitev pristopa k ureditvi zbirke. Zaključni del sestavljata abecedni seznam krajev in osebnih imen, ki se pojavljajo v dokumentih. Priložena je tudi skica rodbinskega drevesa družine Tartini, ki seveda ni popolna, je pa sestavni del zbirke. Zanimivost te zbirke je, da ni zaključena. Z novimi pridobitvami, kakor tudi z gradivom, nastalim v "Tartinijevem letu", bo zbirka postala še bogatejša.

Strokovno recenzijo je opravil dr. France M. Dolinar, prevode dokumentov iz latinščine Marjan Rožac, iz nemščine Janko Blažej, prevod inventarja v italijanski jezik sta opravila Tullio Vianello in Daniela Milotti-Bretoni. Besedilo je računalniško oblikoval Danilo Ozmič, tiskala pa tiskarna "Tone Tomšič" v Ljubljani v nakladi 400 izvodov. Izdajo sta sofinancirala Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Skupščina občine Piran.

Skoraj vsaka institucija na tem območju se je po svojih strokovnih in siceršnjih nagnjenjih vključila v obeležitev tega jubileja. Kako prijetno bi bilo brati o tem, da so se ustanove matičnega naroda onstran državne meje množično vključile v prireditve v počastitev naših zamejskih rojakov.

Milica Trebše Štolfa